

Miljoona litraa yksillä harteilla

Tero Kanala

Kehittämisenneuvoja

ProAgria ryhmä – maito huippuosaaja koulutettava

Osuuskunta ItäMaito

Miksi näin?

- 2020 → 57 lypsävää/tila (Suomen Gallup Elintarviketieto – Maitotilojen näkymät 2020, 2015)
- Perheviljelmät tulee säilymään
 - Perhe viljelmä: 2 htv
 - Navettaan jää 1 htv, pelto ym, työt työllistää käytännössä yhden ihmisen
 - Täydennys lomituksina ja ostopalveluina
- Työntekijöiden ammattitaito ja saatavuus?
- Asemalypsykin on myös vaihtoehto

Valtakunnallinen maito huippuosaaja

- Toiminnallinen suunnittelu ja työnkäytön johtaminen maitotiloilla
- Yrittäjien jaksamisella ja maidon laadulla on yhteys..

Millä lihaksilla?

- OSK ItäMaito Kehittämisenneuvoja, Investoivien ja tilaa kehittävien maitotilayritysten neuvonta
- Karjamestari, karjanhoitaja, lomittaja, appeen tekijä, harjoittelija
 - Töissä kolmella noin 100 lypsävän tilalla
- Lypsy- ja ruokintalaitteiden, rakennusten, kalusteiden ja rehujen myynti

Mitä meidän on myös muistettava ja meidän muistutettava

- Tilan pääasiallinen työväline on traktori ei talikko!
- Eläin osaa huolehtia myös itsestään, annetaan mahdollisuus
- Karjaa hoidetaan myös toimistossa... Suunnittelemalla ja tasaamalla
- Apua on saatavissa! Suunnittelemalla, käyttämällä mielikuvitusta ja kysymällä → Onko silloin kuitenkaan niin kallista? Kaikki idea-apu on tilalle tarpeen
- Kun tilalla siivous on arkirutiini, myös kiirepäivänä, ollaan suunnittelussa onnistuttu

Mihin voimme kiinnittää huomionsamme?

Kolme... Noh muutama pointti enemmän

Ite tehtyä, reklamaatioina hoidettuna,
tiloilta kuultua ja mihin vieläkin törmää...

Lypsy, joka päivä, kahteen... kolmeenkin kertaan

- Perus lypsyrutiinin hoitaa yksi ihminen
 - Aseman mitoitus...
 - Lehmä käyttää lypsyyn 2-3 h/vrk → ryhmittely
 - Toimiva kokoomatila, ei ole vaihtoehtoa
 - Siirrot kapeammalta, mielellään leveämpään. Yksi eläin voi jumittaa koko liikenteen
 - Avustettavat, eroteltavat, odoteltavat vievät eniten työaika ja häiritsee rutiinia... → NOLLA
 - ”Takakierto” tehostaa lypsyä myös asemalla

Ruokinta, taiteilua, pientä viilausta ja aina siihen palataan

- Tämä me tiedetään: Perusruokinnan on oltava kunnossa. Jos halutaan maitoa on eläinten mentävä syömään ja makuulle, parempi jos vielä lypsulle
- Iso karja ruokitaan koneella!
- Suomessa lumityöt kuuluu myös ruokintaan
- Ruokinta tehdään päivittäin, rehujen siirtoon ja jakamiseen tehdyt reitit, mutkat ja töyssyt, ajetaan päivittäin. Useampaankin kertaan
- **Automaatio on aina huollettava. Automaatio edellyttää myös käyttäjältä näkymätöntä ja tuloksetonta työtä!!!**

Lannanpoisto kaataa isonkin karjatilan

- Hyvä lannanpoisto pilataan huonolla työllä!
 - Väärin tehty kynnyks salpaa vesi- ja lantapatjan
 - Kuivuva lanta tukkii isonkin, hyvällä kaadolla olevan putken
 - Pieni väkipyörä ja aaltoileva lattia syö vaijerit
 - Vääränlainen suunnittelu puskee kaasut navettaan
 - Huono työn jälki vahingoittaa eläimiä, rikkoo koneet ja tekee siivouksesta ylivoimaista.... Ja se kun oli niin kivaa muutenkin 😊

Kestokuivike, kiva eläimille ja hyvin suunniteltuna myös ihmiselle

- **Kuivikkeet on oltava hankittuna seuraavaksi 5-10 vuodeksi!**
- Väärä suunnittelu ei lisää työmäärää vaan vähentää eläintiheyttä, eläinten puhtaudesta ja hyvinvoinnista ei tingitä
- Lantareitit, likaiset reitit... → Suoraan ulos navetasta, konetta ei mielellään käännetä edes 90 astetta
- Jokainen nurkka, kynnyks, syvennys, porras, aita lisää talikkotyötä → työaika
- Vesipiste ei ole kestopuivikkeella, ei lähelläkään

Tiineys, hedelmällisyys, poikimiset

- **Poikimiset tasataan paperilla**
- Jos lähdettäisiinkin siitä, että uudistukseen tarvitaan 2 hiehoa kuukaudessa? Pöntöistä löytyy valioo, nuorisoo, genomitestattua, sextattua, alkioo ja etenkin lihasta.
- Voisiko rasvaliitu olla puolet karjasilmästä? Listalla oleva eläin on aina löydettävä ensin. Sairasta eläintä ei kannata edes tihrustaa.

Vasikat, investointi tulevaan

- **Ylimääräinen työ on pois välitys- ja maitotilistä**
- Vasikka määrä kaksinkertaistuu, työmäärä kaksinkertaistuu? Ei onneks ihan, mut ei jää muuten kauaks... 😊
- Vasikalle tulee saada tuotua riittävästi maitoa, kuivikkeita, rehua vähän vähemmän... Missä raavas isäntä pystyy kantamaan kahta sankkoo läikyttämättä mutkassa
- Karsinat tulee saada siivottua ja tarvittaessa pestyä, lantaa ei kanneta navettaan vaan sieltä pois. Ovi myös vasikkatilaan
- Eläinten ryhmittely alkaa jo vasikasta
- **Kone on niin hyvä, kuin sinne syötetyt tiedot, kuin se on huollettu ja kalibroitu. Virkeän vasikan seurantaa ei voita mikään.**

Työskentelytilat on ihmisille

- Varaa tilaa töiden tekemiseen
 - Selkeät, suoraviivaiset tilat helpottavat puhtaanapitoa
 - Tilaa myös koneiden ja laitteiden huolto
 - Eläinten siirrot
- Ison tilan hoitaminen on myös logistiikkaa
 - Osoitetut lastauspaikat vapauttavat aikaa myös muuhun elämään.
- Hankalat työt on liian helppoja siirtää ja jättää lopulta tekemättä

Ulkoistaminen, joskus joku toinen voi olla parempi ja tehokkaampi. Se ei tee yrittäjän työstä huonompaa, vaan voi taata paremman tuloksen

- Mitäs on tehty: Siemennykset, sorkanhoito, ruokinnan suunnittelu, jalostussuunnittelu, maidon laatu
- Mitä vois vielä: Navetan pesua... Lumityöt kuuluu Suomessa myös ruokintaan?
- Töiden suunnittelu ja niputus → yhden päivän apu voi olla huokea ja tehokas. Eläinten siirrot, puhdistukset...
- Kaikki maatilantyöt ei vaadi karjanhoidon ammattilaista. Muista alueen tarjonta, pihatakkarit, viherrakentaminen, siivous, 4H... Mutta voi kiireaikaan helpottaa arkea.

Entäs sitten...

- Työ ja tutkimus jatkuu...

Rakkaudesta suomalaiseseen maitoon

valio.fi

